

www.e-rara.ch

Quinti Horatii Flacci Poemata omnia

Horatius Flaccus, Quintus

Friburgi Brisgoiae, Anno 1549

Zentralbibliothek Solothurn

Shelf Mark: ZBS Staal 237

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-89747>

[De arte poetica.]

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

Aterum in lustrum, meliusq; semper

Præroget eum.

Quæq; Auentinum tenet, Algidumq;

Quindecim Diana preces uirorum

Curet, & uotis puerorum amicas

Applicet aureis.

Hæc Iuuen sentire, deosq; cunctos

Spem bonam, certamq; domum reposito

Doctus, & Phæbri chorus, & Dianæ

Dicere laudes.

CARMINIS SECVLARIS

FINIS.

Q. HORATII

FLACCI DE ARTE POETIS

LIBER AD

PISONES

VMANO capiti ceruicem plu

tor equinam

lungere si uelit, & uarias inda

cere plumas,

Vndiq; collatis membris, ut tura

pitæ atrum

Desinat in piscem mulier formosa superne:

Spectatum admissi risum teneatis amici:

Credite

Ordo e ultimoge alij
uerum. si phobus
fuidet polum auct
poget ut rã p. a.
Lactis fe. in alt.
luct. ut in quã sumy molis.
Diana q et Auct. ut Alg. tunc
et pios quãrdim uita
et ap. ami. au. quãroge uotis. opolo.
raly uotis bo. sp. et vir. hac id. fuit
duasq; uimros. ut chery quãroge quãllageq
duos dẽre laudes et phæbi et Dianæ etia ues.
portat corã spũ hac fous
Vntus dnos cunctos.
Iac ars in qua diuiditã pater.
prima pars. dicitã, moye scribit
naricla, archipat. (pamã eos sumonã
hãdru expiunt, quãlis ma uia sumonã
go ordo uãroq; pã nãdru cunctis. dicit
mãdru q. tãtia pãr uãre quãlitãtã
nãge decora et diuãrina, sãt pãrmatã
gãrã, uãroq; d. quãrã a uãroq; pãrmatã
dicitã. tãtia nã ut nãc orichãrã
ad dicitãtã cõmãrãtã
si cãdãtã horãtã. quãdã
lãtã mãdruq; uãrã pãrãtã
lãtãrã pãrãtã. tãtia nã in hã
tãtãrã
Elegãs exordiu a o.
pãrãtãtã pãrãtã, aut pãrãtã
dicitãtã mãdruq; ad pãrãtã
sãt mãdru cõhãrãtãtã.

veo Horatig
quãllage et puglãge
dicitãtã uãroq; bonã
pãrãtã pãrãtã
pãrãtã.

Credite Pisones ^{libri} isti tabula fore librum ^{agrori}
Persimilem cuius uelut a gri somnia, uana
Fingentur species, ut nec pes, nec caput uni
Reddatur formæ. Pictoribus, atq; poetis

Primum preceptum de dispositione
populi ut de figuris.

Quilibet audendi semper fuit a qua potestas.

Confutatio inuide est, uelut dicitur
i. ceteris quam gl'ia diuini scripti
uide quoribus libri poetæ da
pictoribus.

Scimus, & hac ueniam petimusq; damusq; uicissim
Sed non ut placidis cœant immitia non ut
Serpentes quibus geminentur, tigribus agni.

Secundum preceptum de
ingestum de regressio
nibus uitandis dicitur
flouds sunt, h'c uicium
fugienda styli inaequali
fas.

Inceptis grauib; plerunq; & magna profectis
Purbureus, late qui splendeat, unus & alter

Zeuigma in uerbo de
fructur.

Adiuitur pannus cum lucus & ara Dianæ circulat
Et properantis aquæ per amœnos ambitus agros,

Adagium simula-
re cupressum de in-
dote preloze.

Aur flumen Rhenum, aut pluuius describitur arcus
Sed nunc non erat his locus & fortasse cupressum

Hyperbolicum numerus ad ma-
iore miseriam p'nt.

Suis simulare. Quid hoc? si fractis enat at expe
Nauibus, ere dato, qui pingitur amphora cœpit

Metaphora a figuris.
i. cum a magnis in
citas cum in timore
d'lonis.

Institui, currente rota cur urceus exit
Deniq; sit quod uis simplex duntaxat, & unum

Apostrophe ad piscem, ostendit
fieri ut fuga hitione m'adant
in uicibus, d'imo uicibus
nisi ante puidantur fit post ut ip
ubi ait: De uicibus p'nt uicibus
ni cotruia m'ruet

Maxima pars uatu pater, & iuuenes patre digni
Decipimur specie recti breuis esse laboro,

Enotatio in uerbo descri-
m'at in p'nuic'io uic' col-
lectiuu.

Obscurus fio, sectantem leuia nerui
Deficiunt, animiq; profectus grandia turget,

Enotatio in uerbo descri-
m'at in p'nuic'io uic' col-
lectiuu.

Serpit humitatus nimium, timidusq; procella
Qui uariare cupit rem prodigialiter unam

Enotatio in uerbo descri-
m'at in p'nuic'io uic' col-
lectiuu.

Delphinum syluis adpingit, fluctibus aprum
In uitium ducit culpæ fuga, si caret arte.

Enotatio in uerbo descri-
m'at in p'nuic'io uic' col-
lectiuu.

Aemulum circa ludum faber unus & unguis

Enotatio in uerbo descri-
m'at in p'nuic'io uic' col-
lectiuu.

* Primum preceptum
* Totum carnis proutibus
* Aliud preceptum.

Uel prodigium est longi uel mihi
amguld uadi habitans.

*figurata & p[ro]p[ri]et[ar]i[um] d[omi]ni
xit.*

ad unguem effundit
Exprimet, & molles imitabitur *excava* ere capillosa
perfectione, hoc e[st] similitudine infelix operis summa, quia ponere totum

*Nolo non vult quada
temporis fluiditate
et teligi silvandi
maior opto in figura
spe[ct]e, ita de p[ro]p[ri]et[ar]i[um] m[er]ito.*

Nesciet hunc ego me, si quid componere curem;
Non magis esse uelim, quam prauo uiuere naso;
uidend[um] Spectandum nigris oculis, nigroq[ue] capillo.

*Secunda pars
huius operis, in qua
tractat N[on]a: m[er]ito
pan, ordinem et u[er]o
on.*

Sumite materiam uestris qui scribitis aequam
Viribus: & uersate diu, quid ferre recuset,
Quid ualeant humeri, cui lecta potenter erit res
Nec facundia deseret hunc, nec lucidus ordo.

*Metaphora ab agri
banalis.*

ordo

Ordinis haec uirtus erit, & Venus, aut ego fallor;
Ut iam nunc dicat, iam nunc debentia dici,

*Ut Virg. in y. An. nav.
ut quod N[on]a e[st] nauis
et p[ro]p[ri]et[ar]i[um] s[un]t, q[ui] ab
Thio nauis g[er]it.*

Pluraq[ue] differat, & praesens in tempus omittat.
Hoc amet, hoc spernat promissi carminis autor;

verba.

In uerbis etiam tenuis, cautusq[ue] serendis,
Dixeris egregie, notum si callida uerbum

*Hic uide qua amicitia
ut in x admittat uocabu
lora fingit d[omi]ni possit
si uocab[us] r[ati]o: si quid d[omi]ni
si p[ro]p[ri]et[ar]i[um] et ne Greco sit
et om h[er]itica.*

Reddiderit unctura nouum, si forte necesse est
Indicis monstrare recentibus abdita rerum,
Fingere cinctutis non exaudita Cethegis,

*Terri u[er]o Cethegus for
dola u[er]o q[ui]t d[omi]ni
ornat[us] q[ui]d d[omi]ni
tas sig abf[er]end[is] ut in
hoc uocab[us] p[ro]p[ri]et[ar]i[um] in
Terri u[er]o Cethegus for
Julio.*

Continget, dabiturq[ue] licentia sumpta pudenter.
Et noua, fictaq[ue] nuper habebunt uerba fidem, si
Graeco fonte cadant parce detorta. Quid autem

*De nouo d[omi]ni p[ro]p[ri]et[ar]i[um]
ut ut u[er]o uocab[us] p[ro]p[ri]et[ar]i[um]
tu quod p[ro]p[ri]et[ar]i[um] uocab[us]
p[ro]p[ri]et[ar]i[um].*

Cecilio, Plautoq[ue] dabit Romanus, ademptum
Virgilio, Variog[ue] ego, cur acquirere pauca

*Ut Cicer. dicit d[omi]ni
ut ut u[er]o uocab[us] p[ro]p[ri]et[ar]i[um]
d[omi]ni p[ro]p[ri]et[ar]i[um] uocab[us]
Calix Greco uocab[us].*

Si possum inuideor? cum lingua Catonis & Enni
Sermonem patrium ditauerit, & noua rerum

*Argument[um] a finit[is] et u[er]o
tu, si uocab[us] uocab[us]
noua finit[is] uocab[us] uocab[us]
uocab[us] p[ro]p[ri]et[ar]i[um] uocab[us].*

Nomina protulerit? Licuit, semperq[ue] licebit,
Signatum praesente nota producere nomen.

*Mirum cu[m] de fingendis uocab[us]
loquit, q[ui]d d[omi]ni p[ro]p[ri]et[ar]i[um]
uocab[us] uocab[us] uocab[us] uocab[us]
uocab[us] uocab[us] uocab[us] uocab[us]
sed q[ui] uocab[us] uocab[us] uocab[us] uocab[us]
uocab[us] uocab[us] uocab[us] uocab[us].*

Horatij ab agri uocab[us] Romani Enni: ut filia
Plauti, Carilia, abq[ue] d[omi]ni uocab[us] uocab[us]
uocab[us] uocab[us] uocab[us] uocab[us] uocab[us]
uocab[us] uocab[us] uocab[us] uocab[us] uocab[us]
uocab[us] uocab[us] uocab[us] uocab[us] uocab[us].

Metaphora à numeris

Consuetudo coherescens lo-
quendi magister, ut
dicitur plane sermo
ut nemo nisi publica
forma. Quintilianus
lib. 1. cap. 5.

Ut sylva folijs pronos mutantur in annos,
Prima cadunt, ita uerborum uetus interit etas:

Et iuuenum ritu florent modo nata, uigentq;
Debemur morti nos, nostraq; siue receptus

Terra Neptunus, classejs Aquilonibus arcet,
Regis opus: sterlusue diu palus, aptaq; remis

Vicinas urbeis alit, & graue sentit aratrum:
Seu cursum mutauit iniquum frugibus annis

Doctus iter melius. Mortalia facta peribunt;
Nedum sermorum steteron, & gratia uuax.

Multa renascentur, quae iam cecidere: cadentq;
Quae nunc sunt in honore uocabula, si uolet usus

Quem penes arbitrium est, & uis, & norma loquendi.
Res gesta regumq; ducumq; & tristia bella

Quo scribi possent numero, monstrauit Homerus.
Versibus impariter iunctis querimonia primum;

Post etiam inclusa est uoti sententia compos.
Quis tamen exiguos Elegos emiserit author

Grammatici certant, & adhuc sub iudice lis est.
Archilochum proprio rabies armarit iambo.

Hunc socci cepere pedem, grandesq; cothurni,
Alterius aptum sermonibus, & populareis

Vincentem strepitus, & natum rebus agendis
Musa dedit fidibus diuos, puerosq; acorum,

Et pabilem uictorem, & equum certamine primum;
Et iuuenum curas, & libera uina referre.

Descriptas seruare uices, operumq; colores

Itaque ut sit opus sit
prope, ut non sit
pericula, ad quod uali
tatis in trahi possent. in
primo octo allusio est ad
postea loquimur qua Au-
gustinus fecit.

Allusio est ad patrem uel
matrem qua Augustus
cauit de ut sit
sine laqueis ut ut
siant in

Sicut siue in abis
alios diuina ut est
allusio ad Tybrium
in dicitur dicitur

Metaphora a Iudicio quae
de potestate
in non uoluit
quidam de
oro et de iudicio

Metaphora a Iudicio quae
de potestate
in non uoluit
quidam de
oro et de iudicio

Metaphora a Iudicio quae
de potestate
in non uoluit
quidam de
oro et de iudicio

Personae in Comediae
bantur sicut in
in Tragedia autem
in uoluit

Dicitur uelut Comediae
Tragediae uelut
Epicae Comediae

Allusio est ad
ut
in Olympiis
qua in
pro uoluit

Offendit nunc non omnia
uoluit
eadem
reus
adhibenda
aut
affertur
adhibenda

*Ordo v' cur res quam
p' d'as malo scripsit qua
disare.
hic ostendit q' sint ni
ces verbe et uerbosa
colores.*

Cur ego, si nequeo, ignoroq; Poeta salutor?
Cur nescire pudens prauè, quàm discere malos
Verbis exponi Tragicis res Comica non uultis
Indignatur item priuatus, ac prope socco
Dignis carminibus narrari coena Thyestæ.

*Sed d'v' quous parfa
m'it' ad u'it' tollit' q'*

Singula quæq; locum teneant sortita decenter.
Interdum tamen et uocem Comœdia tollit.
Iratusq; Chremes tumido delitigat ore.
Et Tragicus plerunq; dolet sermone pedestri.

*Affectus suuanda
Vid' puerbū p'v
magna loquaris.*

Affectus suuanda: Telephus et Peleus, cum pauper et exul iterq;
Projicit ampullas, et sesquipedalia uerba,
Si curat cor spectantis tetigisse querela.

*Legum uerba sunt et aq'
to. d'ago p'p'ia.*

Non satis est pulchra esse Poëmata, dulcisa sunt:
Et quocunq; uolent, animum auditoris agunt.
Ut ridentibus arrident, ita flentibus adsunt

*Cum ad D'ulphū or q'
Capulouat' arripit' q'
tereb' f'm'is' or, u'z' m'ult'
sua legunt, to quod uisus
horant' s'p' futurū. ga
ill' n' u'equat' s'p' ill' o
a'p'p'riat' u'ap' d'abū q'
s'p'p'at' u'ap' d'is' u'ig' q'
h'ic u'erb' s' u'it' q' u'it'
u'ider' u'ider' a'p'p'riat'
c'm' lachrym'is a'p'p'riat'
d'ic'it' o'm' s' u'it' o'rat'
u'it' cap'it' u'it' d'ic'it'
u'it' p' u'it' u'it' u'it'
S'p'p'us p'it' p'it' d'eb'
f'ormat' i'n'tra s'p' p'ona
d'eb' h'ic u'erb' u'it' u'it'
m'p' u'it' u'it' o'rat' (u'it'
u'it' u'it' u'it' u'it'.*

Humani uultus, Si uis me flere, dolendum est
Primum ipsi tibi: tunc tua me infortuna ledent.
Telephe uel Pelæu, male si mandata loqueris
Aut dormitabo, aut ridebo. Tristia moestum

Vultum uerba decent: iratum plena minarum.
Ludentem lasciuia; seuerum, seria dictu.
Formatur enim natura prius nos intus ad omnem

Fortunarum habitum, uuuat, aut impellit ad iram.
Aut ad humum mœrore graui deducit, et angit.

Post effert animi motus interprete lingua.
Si dicentis erunt fortunæ absona dicta,
Romani tollent equites, peditesq; cachinnum.

*Deturū p'v
sonamū
intereris*

*Ut pro fortunæ q' u'it' u'it'
am' u'it' nob' u'it' u'it'
p'p'io n' Heryras p'p'io hor
sic est ut p'it' o'm' u'it' u'it'
u'it' d'ant' q'p' ita mag' u'it' u'it'
u'it' u'it' u'it' u'it' u'it'
u'it' u'it' u'it' u'it' u'it'.*

Tricinus forma proprius abis formatus est. est
aut hic triplex Verbo dices eos sequat an Iovis
et in Verbo Evafing in adag. Thiriffa prior. Da.
quis no sequatur dicitur. Ita Cadig. Dang
no loquatur an Heros, Servig. in 5. amidos.

ARS POETICA

Intererit multum Dausne loquatur an Heros, ^{adolef?} ^{ut Sophrona in phormione}

Maturusne senex, an adhuc florente iuventa ^{ut Nauf. strata in ph. omnia} ^{offridosa}

Feruidus, an matrona potens, an secula nutritus ^{ut Sophrone in phormione}

Mercatorne vagus, cultorne iuventis agellus ^{ut Sophrone in phormione}

Colchus an Assyrius: Thebis nutritus, an Argis ^{ut Sophrone in phormione}

Aut famam sequere, aut sibi convenientia fingere ^{ut Sophrone in phormione}

Scriptor. Honoratum si forte reponis Achillem, ^{ut Sophrone in phormione}

Impiger, iracundus, inexorabilis, acer, ^{ut Sophrone in phormione}

Iura neget sibi nata, nihil non arroget armis. ^{ut Sophrone in phormione}

Sit Medea ferox, inuictaq; flebilis Ino, ^{ut Sophrone in phormione}

Persidus Ixion, lo uaga, tristis Orestes. ^{ut Sophrone in phormione}

Si quid inexpertum scenae committis, & aude ^{ut Sophrone in phormione}

Personam formare nouam, seruetur ad unum ^{ut Sophrone in phormione}

Qualis ab incepto processerit, & sibi constat. ^{ut Sophrone in phormione}

Difficile est proprie communia dicere: tuq; ^{ut Sophrone in phormione}

Rectius Iliacum carmen deducis in actus; ^{ut Sophrone in phormione}

Quam si proferres ignota, indotaq; primus ^{ut Sophrone in phormione}

*Publica materies priuati iuris erit, si ^{ut Sophrone in phormione}

Non circa uilem, patulumq; moraberis orbem ^{ut Sophrone in phormione}

Nec uerbum uerbo curabis reddere fidus ^{ut Sophrone in phormione}

Interpres: nec desilies imitator in arcum ^{ut Sophrone in phormione}

Vnde pedem proferre pudor uetet, aut operis lex ^{ut Sophrone in phormione}

Nec sic incipies, ut scriptor Cyclicus olim: ^{ut Sophrone in phormione}

Fortunam Priami cantabo & nobile bellum. ^{ut Sophrone in phormione}

Quid dignum tanto feret hic promissor hiatus ^{ut Sophrone in phormione}

Parturient montes, nascetur ridiculus mus. ^{ut Sophrone in phormione}

Quanto rectius hic, qui nil molitur inepte: ^{ut Sophrone in phormione}

Dic mihi Musa uirum, captæ post tempora Troiæ;

Qui mores hominum multorum uidit, & urbeis

Non fumum ex fulgore, sed ex fumo dare lucem

Cogitat, ut speciosa dehinc miracula promat,

Antiphaten, Scyllamq; & cū Cyclope Charybain.

Nec reditum Diomedis ab interitu Meleagri,

Nec gemino bellum Troianum prauit ab ouox

Semper ad euentum festinat, & in medias res

Non secus ac notas auditorem rapit: & que

Desperat tractata nitescere posse, relinquit

Sic ut mentitur, sic ueris falsa remiscet,

Primo ne medium, medio ne discrepet inum;

Tu quid ego, & populus mecum desideret, audi.

Si plausoris eges aulæ a mænentis, & usq;

Sessuri, donec cantor, uos plaudite, dicat,

Aetatis cuiusq; notandi sunt tibi mores,

Mobilibusq; decor naturis dandus, & annis.

Reddere qui uoces iam scit puer, & pede certo

Signat humum, gestit paribus colludere, & iram

Colligit, ac ponit temere, & mutatur in horas.

Imberbis iuuenis tandem custode remoto,

Gaudet equis, canibusq; & apriti gramine campis,

Cereus in uitium flecti, monitoribus asper,

Vtilium tardus prouisor, prodigus æris,

Sublimis, cupidusq; & amata relinquere pernix.

Conuersis studijs ætas, animusq; uirilis

Querit opes, & amicitias, inseruit honori.

Commi

Odys. K. 1. dicitur.

Odys. MU. 1. dicitur.

Odys. 1. dicitur.

Odys. MU. 1. dicitur.

Vide quare ab ouo usq; ad mala

Ita uox. no a Troi

perdis sed a manu ac

no op & sin. h. q. in Tro

nam in ripa

Sic ut homo uox

q. h. q. u. h. q. u. h. q. u.

salis amiserit.

Personam dicitur

obscure dicitur p. a. u.

no reditum cuiusq; ab

uatis plurimum gra ac u.

mutatis dicitur adfert

regnum a posteriori

et dicitur in uoce

ph. ad uerbis inuocem

ph. dicitur in uoce

ph. dicitur in uoce

Commississe cauet, quod mox mutare laboret.

Multa senem circumueniunt incommoda, uel quod

Querit, & inuentis miser abstinet, ac timet uti:

Vel quod res omneis timide gelideq; ministrat,

Dilator, sive longus, iners, auidusq; futuri,

Difficilis, querulus, laudator temporis acti

Se pueri: censor, castigatq; minorum.

Multa serunt anni uenientes commoda secum:

Multa recedentes adimunt, ne forte seniles

Mandentur iuueni partes, pueroq; uiriles,

Semper in adiunctis, euoq; morabimur aptis.

Aut agitur res in scenis, aut acta refertur.

Segnius iritant animos demissa per aurem,

Quam quæ sunt oculis subiecta fidelibus, & quæ

Ipsæ sibi tradit spectator, non tamen intus

Digna geri, promes in scenam: multa q; tolles

Ex oculis, quæ mox narret sacindia presens,

Nec pueros coram populo Medea trucidet:

Aut humana palam coquat exta nefarius Atreus:

Aut in auem Progne uertatur, Cadmus in anguem.

Quodcunq; ostendis mihi sic, incredulus odi.

Neue minor, quinto neu sit productior actu

Fabula quæ posci uult, & spectata reponi.

Nec deus inter sit, nisi dignus uindice nodus

Inciderit: nec quarta loqui persona laboret.

Actoris parteis chorus, officiumq; uirile

Defendat, neu quid medios intercinat actus

Expōitō uocabali chorus

Vide Ad. Spongia Siquis
anno 1614.

Ut puer arri in
maur in Andia

Quæ in scena dicitur
non

Plautus plus ualeat o
Poulus plus quam
auri drem.

Metamorphos. Ad Tragedia
hic respicit

4 Metamor.

Ad Comediam hoc
Vide pueri: Spongia fa
bula acta ad uir.

Chorus in Euripidis Sopho
clisa Tragedia ad hoc son
finitur, ut autem chorus
non a pueris ac pueris cantat
sed quo obtinent, postea po
stra refert.

Expōitō uocabali chorus

Quod non proposito conducat, & hæreat apte.

*Docet quod sit choris
vi officia lot qua cas
se dicitur indidit.*

alle bonis faueatq; & concilietur amice.

Et regat fratros, & amet peccare timenteis.

Ille dapeis laudet mense breuis, ille salubrem

Iustitiam, legesq; & apertis otia portis.

Ille tegat commissa, deosq; precetur, & oret.

Vt redeat miseris, abeat fortuna superbis.

Quarta pars.

*Docet mit qua de causa
comparo vultu sunt
tata maxime aucto oho
det Thraty opa mure
vultu sompntu. addit
ita sic t opmri apparuit
penaliam suppropm mure
mure, ita et mure
vt somptuaria poudus
in poudat autu et.*

Tibia non ut nunc orichalco uincta, tuba q;

Aemula: sed tenuis, simplexq; foramine paucò.

Adspirare, & adesse choris erat utilis, atq;

Nondum spissa nimis complere sedilia flatu:

Quo sane populus numerabilis, utpote paruus,

Et frugi, castusq; uerecundusq; coibat.

Postquam cœpit agros extendere uictor, & urbs

Latiore amplecti murus, uinoq; diurno

Placari, Genus festis impune diebus,

Accessit numerisq; modisq; licentia maior.

Indoctus, quid enim saperet, liberq; laborum

Rusticus, urbano confusus, turpis honesto?

Sic prisce motumq; & luxuriam addidit arti

Tibicen, traxitq; uagus per pulpita uestem.

Sic etiam fidibus uoces creuere scueris:

Et tulit eloquium insolitum facundia præceps:

Vtiliumq; sædax rerum, & diuina futuri

Sortilegis non discrepuit sententia Delphis, uel

Carmine qui Trágico uilem certauit obhircum,

Atrox etiam agresteis Satyros nudauit, & asper

uicolumi

*Tanquam sobrietas
u uetus.*

*Causa uno apud
no trat tanta
tia.*

fidet aucto.

*Vide de rebus
an glie
Mithrae apud
uicium lib. II. gnuis
res.*

Satyræ unde
dicitur.

*Docet quo mure
et unde nata sit
goedia.*

^{na. f. u. a. r. o.} incoli mi grauitate iocum tentauit, eò quòd
^{u. i. p. a. t. i. s. u. l. u. s. t. u. b. i. l. i. s.} illecebris erat, & grata nouitate morandus
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Spectator, functusq; sacris, & potus, & exlex.

Quibus vs debet
Satyra.

Verum ita risores, ita commendare dicacis
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Conueniet Satyros, ita uertere serua ludo. Ita mi seri debet Satyra riu
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Ne, quicumq; deus, quicumq; adhibebitur heros

Regali conspectus in auro nuper, & ostro
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Migret in obscuras humili sermone tabernas: — Hor dicit ut glo
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Aut dum uitat humum, nubeis, & inania captet

Effatire leueis indigna Tragedia uersus: — ^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Oredo qd Tragedia indigna
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Ut festis matrona moueri iussa diebus
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Intererit Satyris paulum pudibunda proteruis.

Non ego inornata, & dominantia nomina solus
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Verbaq; Pisones Satyrorum scriptor amabo:
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Nec sic emitar Tragicò differre colori

Ut nihil intersit, Daulusne loquatur, an audax
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Pythias emuncto lucrata Simone talentum
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} An custos, famulusq; dei Silenus alumnus

Ex noto fictum carmen sequar, ut sibi quiuis
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Speret idem: sudet multum, frustra q; laboret
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Ausus idem: tantum series, uncturaq; pollet

Tantum de meato sumptis accedit honoris
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Syluis deducti caueant me iudice Fanni
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Ne uelut innati triuuis, ac pene forenses,

Aut nimium teneris iuuenentur uersibus unquam
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.} Aut immunda crepent, ignominiosaq; dicta.

Offenduntur enim, quibus est equus, & pater, & res
^{u. i. n. o. c. a. p. t. i. s. u. r. o. r. u. m.}

Romae habet Latinorum in quibusdam q. in Lambicis nuncis sicut in unum fuerunt Notus est
in totis partibus, ut est videtur apud Ennium.

Vida prouerb:
civitas vniuersa.

Nec, si quid fracti ciceris probat, & nucis emptor.

DE Lambico carmine.

Aequis accipiunt animis, donantur coronae.

Carmin Lambicis hoc quod
est quod ex moris
Lambicis dicitur.

Syllaba longa breui subiecta, uocatur lambus

Primum ad extremum similis sibi, non ita prudens

Pes citus, unde etiam trimetris ad crescere iussit

Tardior ut paulo, grauiorq; ueniret ad aureis,

Nomen lambicis, cum senos redderet ictus,

Spondeos stabileis in iura paterna recepit

Commodus, & patiens, non ut de sede secunda

Cederet, aut quarta socialiter, hic & in Acci

Nobilibus trimetris apparet rarus, & Enni.

In scenam missos magno cum pondere uersus,

Aut opera celeris nimium, curaque carentis,

Aut ignoratae premit artis crimine tussi.

Non quiuis uidet immo dulata poemata iudex.

Et data Romanis uenia est indigna Poetis.

Et data Romanis uenia est indigna Poetis.

Accircone uager, scribamq; licenter? an omneis

Visyros peccata putem mea tutus, & intra

Spem ueniae cautus, uitauit deniq; culpam,

Non laudem merui. Vos exemplaria Graecae

Nocturna uersate manu, uersate diurna.

At nostri proau Plautinos & numeros, &

Laudauere saeuis, nimium patienter utrunq;

Ne dicam stulte mirati, si modo ego, & uos

Scimus inurbanum lepidio seponere dicto;

Legitimumq; sonum digitis callemus, & aure.

Quo modo Tragicam Ignotum Tragicae genus inuenisse Camoena

Dicitur.

Dicitur.

Ephras q. d.
v. h. s. i. m. a. g.

320 Q. HORATII

Mominit horius
Chromi Aristoteles
octavo Topistorum.

Sic mihi qui multum cessat, fit Cherilus ille,
Quem bis, terq; bonum cum risu miror, & idem
Indignor, quandoq; bonus dormitat Homerus.

So ist w. p. a. f. e.

Verum opere in longo fas est obrepere somnum.

Quaraba.
D. d. v. p. r. u. m. b. i. n. l. i.
b. r. i. p. o. e. t. r. e. v. t. p. i. c. t. u. r. e.
i. n. a. l. i. n. d. b. i. s. e. t. t. i. v.
q. u. o. d. p. u. l. t. i. m. u. r. e. t.

Ut pictura poesis erit: quæ si propius spes,
Te capiet magis, & quedam si longius abstes.

Et amittit Horatius
q. d. n. o. s. i. t. t. a. m. q. u. i. i. n. a.
i. s. q. u. a. m. e. s. t. A. u. l. a. r. i.
c. a. s. t. r. i. g. : v. t. e. t. a. m. d. i. s. p. u. t. y.
q. u. i. e. s. t. M. o. s. a. l. a. : t. a. m. e. t.
p. o. l. l. e. t. v. e. e. t. G. o. m. m. i. u. r. i. s.
e. i. t. y. e. t. b. o. n. y. i. n. o. r. a.

Hæc amat obscurum: uolet hæc sub luce uideri,

Judicis argutum, quæ non formidat acumen.

Hæc placuit semel, hæc decies repetita placebit.

O maior iuuenum, quamuis & uoce paterna
Fingeris ad rectum, & per te sapis, hoc tibi dictum

Tolle memor: certis medium, & tolerabile rebus

Recte concedi, consultus iuris, & actor

Mominit Cyprio
de claris oratoribus.

Causarum mediocris, abest uirtute disertis

Messale nec scit quantum Casellius Aulus

Hypobios ait Airo
de laicis ubi poete po
mabant sua Epist
mata.

Sed tamen in pretio est: mediocribus esse Poetis

Non homines, non di, non concessere columnæ.

Ut gratas inter mensas symphonia discors,

Et crassum unguentum, & Sardo cū melle papauer

Offendunt, poterat duci quia cœna sine istis,

Sic animis natum, inuentumq; poëma iuuandis,

Si paulum summo discescit, uergit ad imum.

Ludere qui nescit, campestribus abstinet armis,

Indoctusq; pilæ, disci ué, trochi ué quiescit,

Ne spissa risum tollant impunè coronæ.

Qui nescit, uersus tamen audet fingere. quid nisi

Liber & ingenuus, præsertim census equestrem

Summam

Summam nummorum, utiq; remotus ab omni.

Tu nihil inuita dices, faciesq; Minerua.

Id tibi iudicium est, ea mens, si quid tamen olim

Scripteris, in Metij descendat iudicis aureis,

Et patris, & nostras, nonumq; prematur in annum,

Membranis intus positis delere licebit

Quod non ædideris, nescit vox missa reuerti.

Syluestreis homines sacer, interpretq; deorum

Cæcibus, & uictu sædo deterruit Orpheus,

Dictus ob hoc lenire tigreis, rapidosq; leones:

Dictus & Amphion Thebææ conditor arcis

Saxa mouere sono testudinis, & prece blanda

Ducere quò uellet, fuit hæc sapientia quondam,

Publica priuatis secernere, sacra prophanis,

Concubitu prohibere uirgo, dare iura maritis,

Oppida moliri, leges, incidere ligno.

Sic honor, & nomen diuinis uatibus, atq;

Carmine uenit, post hos insignis Homerus.

Tyrtaeusq; mare animos in Martia bella

Versibus exacuit, dictæ per carmina sortes,

Et uitæ monstrata uia est, & gratia regum

Pierijs tentata modis, ludusq; repertus,

Et longorum operum finis, ne fortè pudori

Sitibi Musa lyre solers, & cantor Apollo.

Natura fieret laudabile carmen, an arte

Quæ situm est, ego nec studium sine diuite uena,

Nec rude quid prosit uideo ingenium: alterius sic

Nec rude quid prosit uideo ingenium: alterius sic

Doctus laur ut disti-
pura antiq; scima, ar
uti si scima, timo digni
sima ac maxima s.
fing et pita

Sapientia summe
re. est Græcus
sermo.

Quod apud Herodo
tum uidere licet.

¶ Huius Tyrtaei me-
morat Strabo lib. 8.
et Lushy lib. 3. Pau-
sanias lib. 4. ubi de
Myscoris, Athensij
viri aduoc. hanc
monis, uic. fuit
ut de uictoria in
suis, idcirco placidam
instituit oraculo pœtate
uitæ q. tam nō possit.

¶ Carmina philosophia mo-
strant ut a poetis ve-
rum inueniunt.

Resolutio.

et sine natura benignitate
ut Galo

[Marginal notes in Latin and Greek, including: 'Syluestreis homines sacer', 'Cæcibus', 'Orpheus', 'Amphion', 'Tyrtaeus', 'Musa', 'Apollo', 'Natura', 'studium', 'diuite uena', 'ingenium', 'alterius sic']

Alter a postulat opem res, & coniurat amice.

Parabola est Cypres et
Remones dicuntur cur no
man posse ut quaquas
ist specialis fontem p
tant et communis. ut co
tratum adagia mo co
pmit mag sole aduictum

Qui studet optatam cursum contingere metam;
Multa tulit scitq; puer, sudauit & alit

Abstinit Venere, & uino: qui Pythia cantat

Tibicen, didicit prius, extimuitq; magistrum.

Nunc satis est dixisse, ego mira poemata pango

= hic occulte aliqui
notat

Occupet extremum scabies, mihi turpe relinquit est;

Metaphora à Lydis
ribus quibus uida p
uobis occupat puer
mā stabit.

Et quod non didici, sanè nescire faleri.

In hoc hic non in affo
tatore dicit; hinc
qui à hinc hinc munita
hi, ut de ista carni
nig indicat, oia p
babat ut ista habet
eis, sed ita desipiant
Dicit ut pluit ad in
diciū sed magis ad in
cui ne inuatis loe
miles q pbant.

Ut pro eo ad merces turbam qui cogit emendas;

Assentatores iubet ad lucrum ire poeta

Diues agris, diues positus in senore nummis.

Si uero est, unctum qui recte ponere possit;

Et spondere leui pro paupere, & eripere atris

Litibus implicitum, mirabor si sciet inter

A quo laudatore
cauendum.

Noscere mendacem, uerumq; beatus amicum;

Tu seu donaris, seu quid donare uoles cui;

Nolito ad uersus tibi factos ducere plenum

Letitie, clamabit enim pulchre bene, recte;

Pallescet super his etiam stillabit amicis

Ex oculis rorem, saliet, tondet pede terram

Ut qui conducti plorant in funere, dicunt;

Et faciunt prope plura dolentibus ex animo, sic

Derisor uero plus laudatore mouetur;

Est à reib; de
a hinc pbaudis.

Reges dicuntur multis urgere culullis.

Vide puerbum
uino ueritas.

Et torquere mero, quem perspexisse laborent

An sit amicitia dignus, si carmina condas,

Nunquam te fallant animi sub uulpe latentes

Quintilio

Quintilij Nava de quo lib. 1. ody 24.

Quintilij si quid recitares, corrige fodes
 Hoc atebat, & hoc, melius te posse negares.
 Bis, terq; expertum frustra, delere iubebat.
 Et male tornatos incudi reddere uersus.
 Si defendere delictum, quam uertere malle,
 Nullum ultra uerbu, aut operam sumebat inanem.
 Quin sine riuali teq; & tua solus amares.
 Vir bonus & prudens uersus reprehedet inertes.
 Culpabit dyros, incomptis allinet atrum
 Transuerso calamo signum, ambitiosa recidet
 Ornamenta, parum claris lucem dare coget;
 Arguet ambigue dictum, mutanda notabit.
 Fiet Aristarchus, nec dicet, cur ego amicum
 Offendam in nugis: haec nuga seria lucent
 In mala derisum semel, exceptumq; sinistre.
 Ut mala quem scabies, aut morbus regius urget.
 Aut phanaticus error, & iracunda Diana,
 Vesanum tetigisse timent, fugiantq; poetam,
 Qui sapiunt, agitant pueri, incautiq; sequantur.
 Hic, dum sublimes uersus ructatur, & errat.
 Si, ueluti merulis intentus decidit auceps,
 In puteum, foueamue, licet succurrat longum
 Clamet loquaces, non sit, qui tollere curet.
 Si quis curet opem ferre, & demittere funem,
 Qui scis, an prudens huc se depiecerit, atq;
 Seruari nolit dicam. Siculq; Poeta est sopsi.
 Narrabo interitum. Deus immortalis haberi

Adagiu incudi red. are.

Sine riuali amat
 rariuina quado ab
 ro solo azide 1 q;
 pot sa. vdy durb.
 suis riuali durb.
 Cambi et amia conp
 ris officiu oppido ch.
 gantur describit, nullo o.
 misso no affij.
 Adag. ungu notare.

Aristarchus quos gra
 for etas a p. strato
 nituz ut Homer nott
 thos uerteret.

Arro comit sequit carne
 pius ugo. exponit He
 mude aut in stia mala
 hodiun se. pcc. sui.

Opus sin comidus po.
 An haud absq; can
 sa somachat ut stoli
 her quoda postas, phi
 lanatos. i. q. siplos amat
 et mirantur. qui ut
 pote uideri qupat sui
 comit infama ut uocant
 patione furore. qd a stian
 ut immortales habent
 prius clam cupiunt ut En
 pndes q ethna uolunt.
 yphatini dunt qui ni
 so uideo namum fure
 re uirgiont. iud et fu
 nati. qbz phantasmata
 de et nauia stregit
 illusiones apparent.

Ardo si illo poeta den hit
 in puteu ut auceps inter
 tus merulis.

^{malv' sanar}
 Dum cupit Empedocles, ardentem frigidus Aetnae

^{ad huc vultu no vultu et phylacortis q' h'ile p'p'q}
 Insiluit, sit ius, liceatq; perire Poetis

^{om' q' vultu p'p'q} ^{om' q' vultu p'p'q}
 Inuitum qui servat, idem facit occidenti.

^{om' q' vultu p'p'q}
 Nec semel hoc fecit: nec si retractus erit, iam

^{lanq' m'p'p'q} ^{om' q' vultu p'p'q} ^{cupidi vultu}
 Fiet homo, & ponet famosa mortis amorem.

^{om' q' vultu p'p'q}
 Nec satis apparet, cur uersus facitet: utrum

^{om' q' vultu p'p'q} ^{leg' p'p'q}
 Minxerit in patrios cineres, an triste bidental

^{in vultu p'p'q} ^{om' q' vultu p'p'q}
 Moverit incestus: certe furit, ac uelut ursus

^{capit' h'as et off' h'as}
 Obiectos cauea ualuit si frangere clathros

^{om' q' vultu p'p'q} ^{om' q' vultu p'p'q}
 indoctum, doctumq; fugat recitator acerbus

^{om' q' vultu p'p'q}
 Quem uero arripuit, tenet, occiditq; legendo,

^{om' q' vultu p'p'q} ^{om' q' vultu p'p'q}
 Non missura cutem nisi plena cruoris irudo.

^{om' q' vultu p'p'q} ^{om' q' vultu p'p'q}
 Totum hoc uultu p'p'q

ARTIS POETICAE

FINIS.

Drangyben est de
 hoc q' in temporibus an
 tur, omni cruce h'
 redant in feliciter

Stim' lib. 11. cap.
 34.

Totum hoc uultu p'p'q
 in homines nimis pedulas et q' h'as in vobis
 m' h'as d'icos.